

תפ"ח 42730/03/14 - מדינת ישראל נגד עזיז עויסאת

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני: כבוד השופט יעקב צבן, סגן נשיא

כבוד השופט רפי כרמל

כבוד השופטת רבקה פרידמן-פלדמן

תפ"ח 42730-03-14

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	ע"י עו"ד ענת גרינבאום
הנאשם	עזיז עויסאת
	ע"י עו"ד אנדרה רוזנטל

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעשר עבירות של ניסיון רצח, לפי סעיף 1305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

2. **ואלה המעשים:** בשנת 2012 החליט הנאשם לסייע לארגוני הטרור הפלסטיניים במלחמתם בישראל כנקמה על פעילות מדינת ישראל במסגד "אלאקצא" ובשטחי עזה. תחילה ביקש להמית באמצעות גרזן ולאחר ששמע על פיצוץ גז בבניין מגורים שהביא לקריסת הבניין על יושביו ולהרג 3 בני משפחה, אימץ שיטת פעולה של חיתוך צינורות גז בבנייני מגורים על מנת להביא להרג המוני. **באישום הראשון** - ביום 30.3.12 החליט הנאשם לבצע פיגוע חבלני של דקירת יהודי למוות באמצעות גרזן. ביום 2.4.12 ארב הנאשם בשער שכם לקורבן ולאחר שעה קלה נקלע לדרכו יהודי חרדי יליד 1942. הנאשם הלם על ראש הקורבן 2-3 מכות בעודו צועק "אללה אכבר", המתלונן ניסה להימלט, הנאשם רדף אחריו, המתלונן הסתובב וניסה לחטוף את הגרזן, הנאשם נפל לאחור והמתלונן תפס את הגרזן שנשמט מידי. המתלונן הובהל לבית החולים עם חתך בצד שמאל של ראשו, שבר קטן בגולגולת וחתך באצבע יד שמאל.

באישום השני- ביום 23.2.14 חתך הנאשם באמצעות מספרי גבס צינור בבניין מגורים ברחוב רובוביץ 313 בשכונת ארמון הנציב, על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא למותם על רקע לאומני. כתוצאה מכך, נגרמה דליפת גז וגז רב זרם לתוך חלל חדר המדרגות.

באישום השלישי- ביום 2.3.14 חתך הנאשם באמצעות מספרי גבס צינור גז בבניין מגורים ברחוב מרגלית 306 בשכונת גילה, על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא למותם על רקע לאומני. כתוצאה מכך, נגרמה דליפת גז, אדי גז יצאו מהצינור וריח עז של גז התפשט בחדר המדרגות.

באישום הרביעי- ביום 2.3.14, לקראת הצהריים, חתך הנאשם באמצעות מספרי גבס צינור גז בבניין מגורים ברחוב בונה 3 בשכונת גילה, על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא למותם על רקע לאומני. כתוצאה מכך, נגרמה דליפת גז, ריח חזק של גז התפשט והבניין פונה מיושביו.

באישום החמישי- ביום 4.3.14 חתך הנאשם באמצעות מספרי גבס את צינור גז הראשי בלחץ ביניים וצינור המוביל גז לאחת הדירות, בבניין מגורים ברחוב רובוביץ 311 בשכונת ארמון הנציב. כן הדליק נר והניח אותו על מעקה חדר המדרגות, במרחק של מטר מארון צינורות הגז והשאיר בסמוך נייר טואלט בוער. במעשיו ביקש הנאשם לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא למותם על רקע לאומני. כתוצאה מכך, נגרמה דליפת גז, ריח גז התפשט בבניין ונשמעו קולות של זרימת גז.

באישום השישי- במועד שאינו ידוע במדויק, חתך הנאשם באמצעות מספרי גבס צינור גז בבניין מגורים ברחוב המחתרות 353 א', על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא למותם על רקע לאומני. הצינור לא היה מחובר בפועל לגז ונמנעה דליפת הגז.

באישום השביעי- בארבעה מועדים נוספים, חתך הנאשם בארבעה בניינים שונים בירושלים את צינור הגז המוביל גז לאחת מהדירות בבניין, על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא למותם על רקע לאומני.

3. הנאשם יליד 1965, נשוי ואב לשישה ילדים בגילאי 8-24 שנים, מתגורר עם משפחתו בג'אבל מוכבר, עבד בעבודות בניין ולפני כשלוש שנים הפסיק לעבוד ומשתכר מקצבאות הביטוח הלאומי. **מתסקיר שירות המבחן**, עולה כי הנאשם סיים 13 שנות לימוד, לאחריו עבד 20 שנה בעבודות בניין ואז ריצה עונש מאסר של כשנה וחצי בגין עבירות שלטענתו לא ביצע. לפני כעשר שנים החל לסבול מהפרעות נפשיות ולטענתו כתוצאה מכישוף שהוטל עליו. לדבריו, החל להיכנס למצבים שאינו שולט בהם, שמע קולות שהנחו אותו איך להתנהג, השתולל בביתו, הכה את רעייתו ושבר חפצים. עד לפני כשלוש שנים ההתקפים התרחשו לעיתים רחוקות אודות לטיפול של השייח באמצעות פסוקים

מהקוראן. לפני כשלוש שנים חלה החרפה במצבו, ההתקפים התרחשו לעיתים קרובות ובאו לידי ביטוי בהשתוללות או בשוטטות עד למציאתו בידי בני משפחה. ההתקף נמשך כמה ימים, במהלכו אינו מודע למעשיו ואינו זוכר את שאירע. בשל החרפת מצבו, הפסיק לעבוד. לחובתו הרשעה בבית הדין הצבאי, משנת 1994, בעבירות ביטחוניות של חברות בהתאגדות בלתי חוקית והנחת חומרי חבלה בכוונה לגרום מוות, בגין נידון ל-19 חודשי מאסר בפועל. הנאשם טוען שאינו זוכר את העבירות המיוחסות לו בתיק זה מכיוון שהיה שרוי במצב ששמע קולות אשר הורו לו מה לעשות. שירות המבחן התרשם מאדם אשר אינו מסוגל לראות את פגיעתו בזולת ורואה באלימות דרך לגיטימית לפתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני. עוד התרשם, כי בשל פטירת אביו בגיל צעיר וקשיי המשפחה, הנאשם אימץ דפוסי הישרדות כשהוא עסוק במציאת סיפוק לצרכיו ואינו מסוגל לראות את הזולת. עמדתו קורבנית. במכלול הדברים, הומלץ על עונש מאסר. עוד הומלץ על ביצוע בדיקה פסיכיאטרית עובר למתן גזר הדין.

4. **מחוות הדעת הפסיכיאטרית מיום 29.4.15 של ד"ר טל ויצמן מהמרכז הירושלמי לבריאות הנפש,** עולה כי מבדיקות פסיכיאטריות חוזרות (בדיקה ראשונה בוצעה בתחילת ההליכים בתיק) אין רושם למחלה פסיכוטית ומצויינת התנהגות של פגיעה עצמית ואובדנות. בבדיקה הנוכחית אין עדות למצב פסיכוטי. **"דבריו בעניין קולות שאמרו לו לפגוע ולאחריהם מאבד הכרתו אינם מתיישבים עם הספרות המקצועית והידע הקליני העוסק במחלות נפש".** הנאשם מבין מצבו המשפטי וכשיר לעמוד לדין. כן נמצא אחראי למעשיו במועד ביצועם ואין צורך בטיפול פסיכיאטרי במסגרת אשפוז, כן אין צורך בטיפול תרופתי. הומלץ על השגחה במסגרת שב"ס מפני ביצוע ניסיונות אובדניים. נציין כי הבדיקה נערכה בשפה הערבית.

5. **ב"כ המאשימה** פתחה ועמדה על רצונו של הנאשם לפגוע במדינת ישראל, לטענתו, בשל פעולתה במסגד אל אקצא ובעזה. הנאשם ביצע 10 ניסיונות רצח, מהם 9 ניסיונות לרצח המוני. הנאשם ניסה להפיל בניינים שלמים על יושביהם. הערך החברתי שנפגע הינו קדושת החיים. הנאשם ביקש לרצוח אנשים בשל היותם יהודים ופוטנציאל הקטל היה גדול. מדיניות הענישה נלמדת מע"פ 5021/02, שם הושת עונש של 20 שנות מאסר על נאשם שנכנס לבית קפה קפית עם חגורת נפץ וניסה להפעילה ללא הצלחה; 5 שנים נוספות נגזרו עליו בגין עבירה אחרת. יש לאבחן לחומרה את עניינו, בו מדובר על ניסיונות רבים לביצוע פיגוע המוני. באישום הראשון ניתן ללמוד על מדיניות הענישה מע"פ 5270/91, שם הושתו 20 שנות מאסר על נאשם שנטל סכין יפנית במטרה לדקור אדם יהודי וניסה לרצוח חקלאי שהכיר בעבר ונקרה בדרכו. לעניין נסיבות ביצוע העבירות- מעשיו של הנאשם מלווים בתכנון מקדים, באישום הראשון נכנס לחנות על מנת לחפש גרזן מתאים וביתר האישומים הצטייד במספרים לחיתוך כבל וחיפש בניינים מתאימים. הנזק שהיה עלול להיגרם הינו עצום ולא צריך להכביר מילים. בפועל, אדם בן 70 הובהל לבית חולים עם פציעות קשות

בעקבות ההכאה על ראשו באמצעות גרזן. ביתר האישומים, נגרמו פגיעות מועטות נפשיות ופיזיות לאנשים שונים. הנאשם הבין את מעשיו ופעל מתוך שליטה. יש לראות בכל אישום אירוע נפרד לצורך קביעת מתחמי הענישה. באירוע הגרזן, מתחם הענישה הינו 13-18 שנים, ביתר האישומים מתחם הענישה נע בין 18-25 שנים. הנאשם אינו נוטל אחריות על מעשיו ובוחר לתלות אותם בכוחות חיצוניים. אין נסיבות חיים קשות שיש בהן להקל את דינו. לחובתו עבר פלילי בעבירות בטחונות במעשים דומים בגין ריצה 19 חודשי מאסר. מדובר באחד המקרים החמורים המונחים על שולחנו של בית המשפט. במכלול הדברים, יש לגזור את העונשים בחלקם באופן חופף ולהשית על הנאשם במצטבר עונש מאסר לתקופה של 45 שנים.

6. **ב"כ הנאשם** פתח ועמד על היעדר ראיות לנזק ולתוצאות פגיעת המתלונן מהגרזן. כמו כן, לא ידוע אם הבנינים היו מאוכלסים ואם נדף גז מהצינורות שנחתכו. מדובר באדם לא שפוי אשר טוען לשמיעת קולות, התנהגותו אינה רציונלית ומשפחתו אינה מצליחה לסייע בידו. הנאשם פועל באופן אקראי ולא רציונלי ולמעשה אינו מממש את פוטנציאל הנזק שיש בידיו לגרום, כך למשל אינו חותך תמיד את צינור הגז הראשי. הנזק בסופו של דבר לא היה חמור ועל העונש להיות מידתי ותואם את מעשי האיש ותוצאותיהם בפועל.

7. **הנאשם בדבריו לפנינו** ביקש להוסיף שהוא מטופל פסיכיאטרית בבית הכלא ונתן להשגחה 24 שעות. לטענתו, העובדה שהוא מטופל מעידה על מצבו הנפשי בעת ביצוע מעשיו ובחקירתו.

8. מעשיו של הנאשם, לרבות המניע הלאומני שביסודם, פגעו **בערכים המוגנים** של קדושת חיי אדם ושלמות גופו, הסדר הציבורי וריבונותה של מדינת ישראל.

נסיבות ביצוע העבירה: הנאשם ביקש לגדוע חיי אדם במטרה לסייע לארגוני הטרור במלחמתם נגד מדינת ישראל. הנאשם תקף אדם באמצעות גרזן בטבורה של עיר משום היותו יהודי. לאחר מכן, הנאשם החל באופן שיטתי לחתוך צינורות גז בבנייני מגורים בשכונות גילה וארמון הנציב בירושלים על מנת להמיט את הבניין על יושביו ולפגע באזרחי מדינת ישראל. הנאשם פעל לאחר תכנון, באופן שיטתי, בנחישות ובעקביות. בכך יש להעצים את חומרת מעשיו. פוטנציאל הנזק הינו רב ואין צורך להכביר במילים. הנאשם נמצא אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין.

מדיניות הענישה: בע"פ 690/10 יוסף אבו תיאה נ' מדינת ישראל, כתב בית המשפט העליון:

בכל הנוגע לשאלת רף הענישה המקובל, הרי שבית משפט זה עמד פעמים רבות על נחיצותה של התרעה על

דרך של מדיניות ענישה קשה כלפי מפגעים המבקשים להרוג באנשי כוחות הביטחון ובאזרחים תמימים, וכך נאמר בפסיקה בהקשר זה:

"על בית משפט של מדינה להרים קולו בגאון ולהשמיע דברו כלפי אלו הבאים עליה לכולה וכלפי אלו הרוצים לפגוע בחיילים או באזרחים תמימים עוברי דרך כשלהט אידיאולוגי מקנן בלבם והרג או פגיעה מתוכננים הם מטרותם, ולהציב רף ענישה ברור שימש כגורם מרתיע, הן למערערים עצמם, הן לאלו החוככים בדעתם לנקוט באותה הדרך. בעניינים אלה יש להקפיד בקלה כבחמורה ולא להקל ראש גם כאשר הפגיעה המתוכננת לא הושגה בדרך נס" (ע"פ 1456/07 פלוני נ' מדינת ישראל (10.07.2007) בפסקה 6 לפסק דינה של חברתי, השופטת ע' ארבל).

בעבירה של ניסיון רצח העמיד המחוקק עונש מרבי של 20 שנות מאסר. בית המשפט העליון בע"פ 2544/12 **איאד פטאפאה נ' מדינת ישראל**, התווה מדיניות ענישה של 10-18 שנות מאסר במקרים של ניסיון לרצח באמצעות דקירות סכין. בע"פ 4372/13 **אדנהו סיסאי נ' מדינת ישראל**, אישר בית המשפט העליון עונש של 11 שנות מאסר על נאשם שירה 15 כדורים מטווח קרוב על אדם בכוונה להמיתו, על רקע של סכסוך כספי. בפסק דין זה נקבעה בכורתם של שיקולי גמול והרתעה בעבירה של ניסיון רצח. בית המשפט המחוזי בחיפה בתפ"ח 30215-06-13 **מדינת ישראל נ' רועי אוחנה**, קבע מתחם ענישה של 6-12 שנות מאסר בעבירת של ניסיון רצח של בת זוג. בע"פ 690/10 לעיל, אישר בית המשפט העליון עונשי מאסר של 10-12 שנים על שני נאשמים שהניחו מטען חבלה בעיר העתיקה בירושלים על רקע לאומני. בע"פ 1725/06 **מרים טראבין נ' מדינת ישראל**, הושת עונש של 8 שנות מאסר על נאשמת שניסתה לדקור שוטר ברחבת הכותל וגרמה לחתך לא משמעותי בידו. המאשימה הפנתה לפסקי דין של בית המשפט העליון המתווים מדיניות ענישה זהה.

מתחם הענישה - בשים לב למהות מעשיו של הנאשם ותוצאתם, יש לקבוע מתחם ענישה נפרד באישום הראשון ומתחם ענישה זהה ביתר האישומים. באישום הראשון נקבע מתחם הענישה 7-14 שנות מאסר ובאישומים השני - השביעי, נקבע מתחם הענישה 10-15 שנות מאסר. מתחם הענישה הכולל, בשים לב לחומרת המעשים, שורה של ניסיונות רצח שניתן אף להגדירם כמתקרבים לרצח המוני, לנזק בפועל ולפוטנציאל הנזק, עומד על 20-40 שנות מאסר.

9. **העונש בתוך המתחם ונסיבותיו האישיות** - אין בנסיבותיו האישיות של הנאשם כדי להקל בדינו. הודאתו תעמוד לקולא. הנאשם שם לו למטרה לסייע לארגוני הטרור ולהביא למותם של יהודים ממניע לאומני. הנאשם ביקש באופן שיטתי ועקבי להוציא לפועל את מטרותיו, תחילה באמצעות גרזן ולאחר מכן בדפוס פעולה של חיתוך צינורות גז.

בבנייני מגורים. הנאשם מנסה לתלות את מעשיו בכוחות חיצוניים ורואה בалиמות כפתרון אסטרטגי לפתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני. הנאשם אינו מסוגל לראות את סבלו של האחר ונעדר אמפטיה. מעשיו הרבים והשיטתיים מחייבים ענישה ראויה, הולמת ומחמירה. עם זאת, ניתן משקל מסוים לעצם העובדה שבסופו של דבר הנזק שנגרם לא היה גדול.

10. בצירוף הדברים, מצאנו לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 שנות מאסר שתחילתם מיום מעצרו.

ב. מאסר של שנתיים אותו ירצה אם יעבור במשך 3 שנים משחרורו עבירה מסוג פשע.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ז באייר התשע"ה, 06 במאי 2015, במעמד הצדדים.